

OBSAH

Úvodní poznámka k českému vydání

(Václav Cílek)

xv

POUČENÍ O ZRUČNOSTI HORNICKÉ

Ch. T. Delius

Věnování Marii Terezii

5

Slovo k císařovně Marii Terezii

(Ch. T. Delius)

7

Předmluva

(Ch. T. Delius)

9

Obsah

15

První část

Popis horského masivu

(Ch. T. Delius)

17

1. Kapitola

Teoretická část popisu, znalost vnitřní skladby pohoří
a ložisek nerostů

18

2. Kapitola

Praktická část, o kutání a zakládání nových dolů

95

Druhá část
O důlních dílech
(Ch. T. Delius)

119

1. Kapitola
O práci ve skále

121

2. Kapitola
O štolách

147

3. Kapitola
O šachtách

172

4. Kapitola

O řádném dobývání ložiska všeobecně,
o plánu dobývání rudy ap., v každé kapitole
je současně pojednáno o dřevěné výztuži

196

5. Kapitola

O způsobech dobývání na slojích

228

6. Kapitola

O vyzdívání důlních děl

233

7. Kapitola

O těžbě rudy a hlušiny

242

8. Kapitola

O zajištění větrání

268

9. Kapitola

O čerpání důlních vod různými stroji

291

Tato kapitola má šest odstavců:

1. Pumpy a jejich soustavy 293
2. Vodotěžná kola 312
3. Koňské vodotěžné stroje 332
4. Ohňové stroje 336
5. Vodosloupcové stroje 345
6. Vzduchové stroje 352

10. Kapitola

O stavbě rybníků a náhonů
355

Třetí část

O úpravě rudy na povrchu
(Ch. T. Delius)
371

1. Kapitola

Přebírání a vyklepávání rudy
373

2. Kapitola

Mokré puchýrny
385

3. Kapitola

Praní a plavení
412

4. Kapitola

Oddělování a loužení zlata
429

5. Kapitola

Suché puchýrny
434

6. Kapitola

Prádla – mokré úpravny
439

Čtvrtá část
Báňská ekonomika
(Ch. T. Delius)
447

Pojednání o principech hornické
kamerální vědy
(Ch. T. Delius)
467

1. Kapitola
O užitku hornictví pro stát
468

2. Kapitola
O nejvyšších právech zeměpána
v hornictví, horní regál
477

3. Kapitola
O prostředcích, jakými lze
v zemích bohatých na rudná ložiska
zajistit prospěch státu
484

4. Kapitola
Jak lze využít horní produkty
ku prospěchu státu
494

DODATKY
J. Hlávka

I) Christoph Traugott Delius 3

II) Georgius Agricola 4

III) Georg Engelhardt von Löhneyss 5

IV) Balthasar Rössler 6

- V) Henning Calvör 6
- VI) Samuel Mikovíni 7
- VII) Jozef Karol Hell 8
- VIII) Johann Georg Sulzer 9
- IX) Ignác von Born 10
- X) Vznik pohoří (diluvialismus) 16
- XI) Císařská narovnění s českými stavy 17
- XII) Úvod do uherského dolování 21
- XIII) Banská Štiavnica (Schemnitz, Schebnitz, Selmezbánya) 23
- XIV) Báňská akademie ve Štiavnici 31
- XV) Geologická charakteristika štiavnického revíru 32
- XVI) Kremnica 34
- XVII) Špania Dolina, cementační měď 40
- XVIII) Smolník (Schmölnitz, Szomolnok) 43
- XIX) Annaberg (Dolní Rakousy) 44
- XX) Rammelsberg (Goslar) 47
- XXI) Idrija 49
- XXII) Ložiskový rajón Baia Mare (Nagybánya) 53
- XXIII) Ložisko Baia Sprie (Felsöbánya) 57
- XXIV) Cavnic (Kapnik, Kapnikbánya) 62
- XXV) Băița (Rézbánya) 65
- XXVI) Ložiskový obvod Munții Metaliferi 68

- XXVII) Săcărâmb (Sacarimb, Szekeremb, Nagyág) 71
- XXVIII) Zlatna (Facebáya, Fața Băii) 78
- XXIX) Roșia Montană
(Abrudbánya, Vöröspatak, Verespatak, Alburnus maior) 81
- XXX) Ložisko Baia de Arieș (Offenbánya, Ouimberg) 85
- XXXI) Rýžování zlata na řece Maroș 87
- XXXII) Skarnová ložiska v Banátu 88
- XXXIII) Ocna de Fier (Moravița) 90
- XXXIV) Dognecea (Dognacska) 91
- XXXV) Oravița (Oravitza) 96
- XXXVI) Ciclova Română (Csiklova) 99
- XXXVII) Sasca Montană (Szaszkabánya) 102
- XXXVIII) Moldova Nouă (Ujmoldova, Bosniak) 106
- XXXIX) Rýžování zlata v oblasti rumunského Banátu 109

Německo-český slovníček důležitých výrazů

(J. Hlávka)

113

Hornický slovník

(L. Jangl, J. Jiskra)

133

Historické míry a váhy

(V. Cílek)

145